



ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudcem JUDr. Martinem Láníčkem v právní věci

žalobce:

H. W. I.

státní příslušnost Afghánská islámská republika

zastoupený advokátkou Mgr. Ilonou Machandrovou
sídlem Nádražní 42/4, 737 01 Český Těšín

proti

žalovanému:

Ministerstvo vnitra

sídlem Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného č. j. OAM-274/LE-BA02-K10-R2-2019, ze dne 24. listopadu 2021, ve věci mezinárodní ochrany

takto:

- I. Rozhodnutí Ministerstva vnitra č. j. OAM-274/LE-BA02-K10-R2-2019, ze dne 24. listopadu 2021, pokud jím nebyla žalobci udělena mezinárodní ochrana ve formě azylu, se **zrušuje** a věc se v tomto rozsahu **vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení částku 10 342 Kč do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku, k rukám zástupkyně žalobce Mgr. Ilony Machandrové, se sídlem v Českém Těšíně, Nádražní 42/4.
- III. Česká republika **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobce je státním příslušníkem Afghánistánu a dne 8. 5. 2019 podal v České republice žádost o udělení mezinárodní ochrany. Rozhodnutím identifikovaným v záhlaví tohoto rozsudku (dále též „napadené rozhodnutí“) udělil žalovaný žalobci mezinárodní ochranu ve formě doplňkové ochrany podle § 14a zákona číslo 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále též „zákon o azylu“), a to na dobu 24 měsíců.
2. V důvodech rozhodnutí žalovaný nejprve vysvětlil, z jakých důvodů nelze žalobci udělit mezinárodní ochranu ve formě azylu. Žalobce totiž nebyl ve vlasti pronásledován pro uplatňování politických práv a svobod ve smyslu § 12 písm. a) zákona o azylu, nesplňuje předpoklady pro udělení azylu podle § 13 zákona o azylu za účelem sloučení rodiny a žalovaný ani nezjistil zvláštní zřetele hodný důvod pro udělení azylu podle § 14 téhož zákona. Podrobněji se žalovaný zabýval důvody pro (ne)udělení azylu podle § 12 písm. b) zákona o azylu. K útoku Talibánu ze dne 7. 8. 2015, žalovaný v odůvodnění napadeného rozhodnutí uvedl, že daný útok považuje pouze za důsledek nerozlišujícího násilí v rámci tehdy probíhajícího konfliktu a výpověď žalobce v tom smyslu, že byl útok adresně namířen proti jeho rodině, považuje za účelovou. Žalovaný poukázal na to, že žalobce neměl od bombového útoku ze dne 7. 8. 2015 až do vycestování v zimě roku 2018 žádné konkrétní problémy, a to ani se státní mocí ani se soukromými osobami či protistátními živly. Za důvodné neshledal žalovaný ani výhrůžky Tálibánu adresované otci žalobce a zpochybnil pravost výhrůžného dopisu, který měl být otci žalobce adresován s tím, že takové výhrůžné dopisy v té době Talibán vůbec nerozesílal a v praxi jsou výhrůžné dopisy od Talibánu v naprosté většině vyráběny jako padělky a prodávány Afgháncům, kteří chtějí začít nový život v Evropě. Žalovaný rovněž považoval za nelogické, aby Tálibán kontaktovat otce žalobce v roce 2006 a poté až v roce 2013. Žalovaný se rovněž vyjádřil k aktuálním poměrům v zemi původu po převzetí moci hnutím Tálibán v srpnu 2021 a konstatoval, že žalobce podle jeho názoru nespadá do žádné ze skupin, které Talibán aktuálně pronásleduje. K vojenskému angažmá jeho otce došlo před dlouhou dobou a podle žalovaného není důvod pro to, aby se Talibán o rodinu žalobce dále zajímal. Bezpečnostní situace se navíc podle žalovaného ukončením povstalecké činnosti a převzetím moci Tálibánem paradoxně zlepšila a stabilizovala, Tálibán po převzetí moci vyhlásil amnestii pro státní úředníky a vojákům a pilotům nabídl začlenění do vznikající armády. Podle žalovaného nelze vyloučit, že se bude jednat pouze o prázdné fráze, nicméně informace nehovoří o tom, že by žalobce byl ohrožen jako rodinný příslušník armádního důstojníka sloužící v armádě bývalého prosovětského režimu Dr. N. Podmínky pro udělení azylu podle § 12 písm. b) zákona o azylu tak nejsou podle žalovaného splněny.
3. Současně žalovaný připustil, že aktuální vývoj v Afghánistánu povede jistě v blízké budoucnosti k převratným změnám, které zatím nelze s určitostí presumovat. Podle žalovaného je třeba posečkat na spolehlivé informace o zemi původu, které budou způsobilé případnou reálnou hrozbu vážné újmy navracejícím žadatelům vyloučit. Proto z obezřetné opatrnosti a v rámci principu „non refoulement“ rozhodl o udělení doplňkové ochrany žalobci podle § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu.

II. Žaloba, vyjádření žalovaného k žalobě a replika žalobce

4. Proti rozhodnutí podal žalobce včasnou žalobu, ve které navrhoval, aby soud přiznal žalobci postavení uprchlíka a udělil mu azyl podle § 12 písm. b) zákona o azylu. Žalobce v první řadě zdůrazňoval, že žalobu nenapadá v části, ve které mu byla udělena doplňková ochrana s tím, že byt napadené rozhodnutí neobsahuje výrok o udělení či neudělení azylu, tak z jeho odůvodnění je zřejmé, že žalovaný o neudělení azylu, a tedy i o nepřiznání statusu uprchlíka žalobci, fakticky (materiálně) rozhodl. Současně žalobce vyjádřil přesvědčení, že se jedná o oddělitelné výroky. K samotným důvodům pro neudělení azylu pak žalobce namítl, že závěry žalovaného jsou věcně nesprávné, nemají oporu ve spisovém materiálu a došlo k porušení zásady „v pochybnostech ve prospěch žadatele“. Způsobem, jakým žalovaný hodnotil předložený výhrůžný dopis adresovaný jeho otci, pak žalovaný podle žalobce porušil zásadu volného hodnocení důkazů. K odkazu žalovaného na informaci AP, pak žalobce dodal, že tato zpráva nedokazuje zhola nic, a není v pravém slova smyslu zprávami o zemi původu ve smyslu § 23c písm. c) zákona o azylu a také nesplňuje kritéria transparentnosti, dohledatelnosti, důvěryhodnosti a vyváženosti. Navíc u některých tvrzení vůbec neuvádí zdroje a zdrojem některých jiných tvrzení jsou pak spekulace jakéhosi M., jehož jedinou kvalifikací k vyjádření o tom že „99 % dopisů předkládaných evropským úřadům je falešných“ a že „potkal pouze jednoho člověka, který skutečně obdržel výhrůžný dopis od Talibánu, všechny ostatní jsou falešné“ je, že sám 20 takových dopisů prodal. Vyjádření Talibánu pak nelze považovat za důvěryhodná, ať už proto, že se jedná o povstaleckou organizaci, která má zájem na tom, aby jí pronásledovaní lidé nedostávali mezinárodní ochranu v zahraničí a je hlavním aktérem pronásledování v Afghánistánu či proto je tvořena mnoha frakcemi které nepostupují jednotně. Vyjádření Talibánu, že výhrůžné dopisy nepoužívá, je přitom v přímém rozporu se skutečnými zprávami o zemi původu citovanými níže. Žalobce zdůraznil, že byl v řízení o své žádosti dlouhodobě konzistentní a zcela věrohodně vypovídal o prožitých událostech. Doložil rozsudek rakouského soudu o udělení azylu jeho otci a bratrovi, neboť soud v kontextu věrohodnosti jejich výpovědi a dalších okolností případu, v rozporu se zněním zprávy AP, považoval jak příběhy otce a bratra žalobce, tak předložený dopis, za věrohodný. Za další neprokázané považuje žalobce tvrzení o prokázání, že bombový atentát ze dne 8. 7. 2015 nebyl cílen na rodinu žalobce. V této souvislosti žalobce poukázal na bod 57 zrušujícího rozsudku, podle kterého takový závěr nemá oporu ve spisovém materiálu, neboť žalovaný tímto směrem nevedl dokazování. Žalovaný v řízení o novém posouzení žádosti shromáždil několik zpráv, které se útokům ze dne 8. 7. 2015 věnují, ale žádná ze zpráv, ani tyto zprávy ve vzájemné souvislosti, nevyvrací tvrzení žalobce, že útok byl cílen na jeho rodinu. Obecně zprávy o cílech a důvodech předmětného útoku spíše spekulují, předkládají různá možná vysvětlení útoku a objevují se např. i spekulace, zda nedošlo k předčasnému odpálení bomby. Žalobce na závěr uvedl, že domáhá, aby soud místo zrušení rozhodnutí v napadené části sám rozhodl o udělení azylu žalobci, resp. o přiznání statusu uprchlíka.
5. Žalovaný navrhl zamítnutí žaloby. V písemném vyjádření uvedl, že při rozhodování vzal v úvahu všechny skutečnosti tvrzené žalobcem a přihlédl k nim, zároveň shromáždil dostupné informace o zemi původu žalobce a vycházel z dostatečně širokého informačního základu. V podrobnostech odkázal na obsah napadeného rozhodnutí.

6. Žalobce reagoval replikou, ve které především poukázal na nález Ústavního soudu sp. zn. IV. ÚS 1642/21 ze dne 29. března 2022, ve kterém Ústavní soud dovodil oddělitelnost výroků o neudělení azylu a o udělení doplňkové ochrany.

III. Procesní podmínky řízení

7. Krajský soud ověřil, že žaloba byla podána včas, osobou legitimovanou a splňuje veškeré povinné náležitosti, proto přistoupil k věcnému přezkoumání napadeného rozhodnutí v mezích žalobních bodů podle § 75 odst. 2 zákona číslo 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále též „s. ř. s.“), přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který zde byl v době vydání napadeného rozhodnutí.

IV. Zjištění ze správního spisu a dosavadních rozhodnutí

8. Ze správního spisu krajský soud zjistil, že dne 8. 5. 2019 podal žalobce žádost o udělení mezinárodní ochrany v České republice. Stalo se tak bezprostředně poté, kdy bylo žalobci rozhodnutím ze dne 2. 5. 2019 uloženo správní vyhoštění a stanovena doba tří let, po kterou mu nelze umožnit vstup na území členských států EU. Dne 13. 5. 2019 poskytl žalobce ke své žádosti základní údaje a uvedl v nich mimo jiné, že je státním příslušníkem Afghánistánu, národností Tádžik, hovoří jazykem darí, nemá žádné politické přesvědčení a nebyl ani členem žádné politické strany. Místem jeho posledního bydliště v Afghánistánu byl Kábul, odkud cestoval letecky do Teheránu, kde pobýval asi 10 dní. Poté přešel nelegálně pěšky hranici do Turecka, pobýval v Istanbulu, poté cestoval autem do Řecka a dne 1. 5. 2019 přiletěl do České republiky. Jako důvod žádosti uvedl, že chce studovat, pracovat, být blízko své rodině a také proto, že jeho život v Afghánistánu je v nebezpečí. Dne 29. 5. 2019 proběhl se žalobcem pohovor, při kterém žalobce k důvodu opuštění Afghánistánu uvedl, že po výbuchu v Kábulu dne 7. 8. 2015, při kterém mu zemřela matka a dvě sestry, už v Kábulu nikoho neměl a život pro něj byl moc těžký. Báł se dalšího výbuchu, a že také zemře, stále měl obavy o život kvůli bezpečnostní situaci v zemi. Proto se rozhodl, že se dostane do Evropy a bude žít se svým otcem. Hlavní příčinu výbuchu neznal, šlo o teroristický atentát, odehrál se pár měsíců po odjezdu jeho otce ze země. Výbuch se odehrál zezadu jejich domu. Ostatní provincie jsou ještě horší než Kábul, protože tam má vliv Tálibán a je v nich více výbuchů, navíc nikde neměl příbuzné ani známé a sám tam nemohl žít. K dotazu, proč opustil Afghánistán až po 3 letech, uvedl, že čekal, jestli mu táta pomůže s nějakou legální cestou, aby mohl cestovat do Rakouska. Právníci v Rakousku údajně jeho otci poradili, že normální cestou to bude těžké, ať raději cestuje sám na černo do Evropy. Žalovaný doplnil spis o informace politické a bezpečnostní situaci a stavu dodržování lidských práv v Afghánistánu. Poté žalovaný rozhodl dne 25. 9. 2019 tak, že se žalobci mezinárodní ochrana neuděluje.
9. Žalobce podal proti rozhodnutí ze dne 25. 9. 2019 žalobu, které Krajský soud v Hradci Králové rozsudkem ze dne 17. 12. 2020 č. j. 32 Az 18/2019 - 133 vyhověl, rozhodnutí žalovaného ze dne 25. 9. 2019 zrušil a vrátil mu věc k dalšímu řízení, a to (ve vztahu k neudělení azylu) podle § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s., neboť skutkový stav, který vzal správní orgán za základ napadeného rozhodnutí ve vztahu k neudělení azylu podle § 12 písm. b) zákona o azylu, vyžaduje zásadní doplnění. V odůvodnění rozsudku soud mimo

jiné akcentoval, že rozsudkem rakouského soudu byl otci a bratru žalobce, kteří přicestovali do Rakouska dne 24. 6. 2015 a téhož dne požádali o azyl, v Rakousku přiznán status uprchlíka poté, kdy soud vyhověl jejich stížnosti proti rozhodnutím Spolkového úřadu pro cizince a azyl. Spolkový správní soud uzavřel, že nebylo možné jednoznačně určit, zda bombový útok ze dne 7. 8. 2015 souvisel s odmítnutím spolupráce s Tálibánem ze strany otce žalobce. Shledal jako pravděpodobné, že Tálibán předpokládá u otce žalobce a jeho nejstaršího syna (bratra žalobce) opoziční politické a náboženské přesvědčení z důvodu odmítnutí spolupráce otce s Tálibánem, že jim z toho důvodu hrozí pronásledování, státní orgány jim neposkytnou odpovídající ochranu a vnitřní přesídlení není možné. Otec žalobce podle rakouského soudu podléhá nebezpečí pronásledování ze strany Tálibánu jako osoba, která se odmítla nechat zrekrutovat, přičemž ohrožení života a pronásledování se vztahuje i na bratra žalobce jako jeho rodinného příslušníka. Podle závěru soudu je žalobce v obdobném postavení jako jeho o rok starší bratr, jemuž byla v Rakousku udělena mezinárodní ochrana. Žalovanému pak vykl, že se rozsudkem Spolkového správního soudu nezabýval ani v rámci svého vyjádření s tím, že pokud žalovaný považoval jako zásadní odlišnost mezi žalobcem a jeho otcem s bratrem to, že žalobce zůstal v Afghánistánu žít nejméně další tři roky po bombovém útoku, nijak tento svůj postoj podle soudu nezdůvodnil, nevypořádal se zejména se skutečností, že žalobci bylo v době útoku patnáct let (respektive v daný měsíc poté oslavil šestnácté narozeniny) a zůstal žít v zemi sám bez rodiny. Za této situace by bylo spíše výjimečné, pokud by jako šestnáctiletý byl schopen sám na vlastní pěst cestovat z Afghánistánu do Evropy. Naopak opakované vyjádření žalobce, že čekal, že mu otec pomůže, se soudu jevílo jako celkem pochopitelné. Žalovaný podle hradeckého soudu porušil § 3 správního řádu, neboť učinil kategorický závěr o tom, že žalobce nemá nárok na udělení azylu podle § 12 písm. b) zákona o azylu, aniž by se v potřebné míře zabýval okolnostmi bombového útoku ze dne 7. 8. 2015, jemuž měly předcházet výhrůžky Tálibánu rodině žalobce, jakož i s tím spojeným strachem žalobce z pronásledování z důvodu rodinné příslušnosti. Za předčasné považoval krajský soud také závěry žalovaného, podle kterých u žalobce nejsou dány žádné zvláštní konkrétní faktory, pro něž by měl být vystaven vyššímu riziku vážné újmy ve smyslu § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu. Krajský soud v Hradci Králové uložil žalovanému zohlednit rozsudek Spolkového správního soudu Rakouské republiky (Bundesverwaltungsgericht Republik Österreich) ze dne 25. 10. 2019, jakož i žalobcem předloženou příručku Vysokého komisaře OSN: „*UNHCR eligibility guidelines for assessing the international protection needs of asylum-seekers from Afghanistan*“ ze dne 30. 8. 2018. Teprve poté si měl žalovaný učinit úsudek o celkové věrohodnosti žalobce a o tom, zda je jeho výpověď ohledně výhrůžek a cíleného útoku protivládního hnutí Tálibán na dům jeho rodiny věrohodná nebo toliko účelová ve snaze zabránit správnímu vyhoštění. Současně měl žalovaný zohlednit také postavení žalobce ve vztahu k postavení jeho bratra a posoudit, zda neexistují v případě žalobce závažné důvody domnívat se, že pronásledování ve smyslu § 12 písm. b) zákona o azylu se již nebude opakovat. Kasační stížnost proti rozsudku podána nebyla.

10. Po vrácení věci žalovaný pokračoval v řízení, ve dnech 9. 4. 2021, 7. 5. 2021 a 28. 5. 2021 proběhly se žalobcem další pohovory a žalovaný dále doplnil spisový materiál, včetně rozsudku rakouského soudu ve věci mezinárodní ochrany otce a bratra žalobce, doporučení Vysokého komisaře OSN (UNHRC) ze dne 30. 8. 2018, zpráv týkajících se bombového útoku v Kábulu ze dne 7. 8. 2015 a aktuálních zpráv o Afghánistánu po

událostech v této zemi v srpnu 2021. Po shromáždění podkladů vydal žalovaný napadené rozhodnutí.

V. Posouzení věci krajským soudem

11. Úvodem věcného posouzení krajský soud předesílá, že přestože výrokem napadeného rozhodnutí byla žalobci toliko udělena doplňková ochrana, tak jej ve shodě se žalobcem považuje také za rozhodnutí, kterým bylo současně rozhodnuto o neudělení azylu. Jakkoliv platí, že se správní rozhodnutí a jeho písemné vyhotovení člení podle § 68 odst. 1 a § 69 odst. 1 a 2 správního řádu do několika relativně samostatných částí, je třeba jej vnímat jako celek, tj. zejména výrok ve spojení s odůvodněním. V posuzované věci je z odůvodnění napadeného rozhodnutí zřejmé, že se žalovaný správně zabýval nejprve tím, zda jsou dány důvody pro udělení azylu a teprve poté, kdy dospěl k závěru, že důvody pro udělení azylu dány nejsou, posuzoval možnosti udělení doplňkové ochrany s kladným závěrem. Uvedené závěry pak vyjádřil ve výroku pouze tak, že výslovně rozhodl o udělení doplňkové ochrany, tento výrok však podle přesvědčení krajského soudu v souladu s odůvodněním a z logiky věci (*srov. § 28 odst. 1 zákona o azylu, podle kterého se mezinárodní ochrana uděluje ve formě azylu nebo doplňkové ochrany, s tím, že při splnění důvodů se přednostně udělí azyl*) konzumuje také výrok o neudělení azylu. Krajský soud uzavírá, že přinejmenším materiálně bylo napadeným rozhodnutím rozhodnuto také o neudělení azylu žalobci. Stejně tak krajský soud souhlasí s argumentací žalobce, podle které jsou oba výroky (o neudělení azylu a o udělení doplňkové ochrany) oddělitelné (v podrobnostech odkazuje krajský soud na nálezy Ústavního soudu ze dne 29. 3. 2022 sp. zn. IV. ÚS 1642/21, body 25 až 36) a s ohledem na obsah žaloby a v souladu s dispozitivní zásadou soudního přezkumu správních rozhodnutí tak bylo napadené rozhodnutí otevřeno soudnímu přezkumu pouze v části, která se týká neudělení azylu.
12. Dalším stěžejním faktorem ovlivňujícím aktuální soudní přezkum jsou závěry vyslovené v rozsudku Krajského v Hradci Králové ze dne 7. 12. 2020 č. j. 32 Az 18/2019 - 133, kterým bylo předchozí rozhodnutí žalovaného o neudělení mezinárodní ochrany zrušeno. Platí totiž, že v další fázi řízení je žalovaný správní orgán podle § 78 odst. 5 s. ř. s. vázán právním názorem soudu vysloveným v kasačním rozhodnutí. K otázce vázanosti správních orgánů rozhodnutím krajského soudu se Nejvyšší správní soud vyjádřil v recentním usnesení rozšířeného senátu ze dne 23. 2. 2022, č. j. 1 Azs 16/2021 - 50, ve kterém ve vztahu k vázanosti správních orgánů závazným právním názorem správních soudů mimo jiné uvedl následující: *[39] Rovněž ve vztahu ke kasační závaznosti právního názoru krajského soudu lze vysledovat obdobné principy. Nerespektování závazného právního názoru krajského soudu má totiž podle ustálené judikatury za následek zrušení nového rozhodnutí správního orgánu bez dalšího (rozsudek ze dne 18. 9. 2003, č. j. 1 A 629/2002 - 25, č. 73/2004 Sb. NSS; z poslední doby např. rozsudek ze dne 18. 6. 2020, č. j. 2 Afs 282/2018 - 41, bod 31; rozsudek ze dne 25. 2. 2021, č. j. 9 Afs 177/2020 - 48, bod 35). V řízení o žalobě proti novému rozhodnutí správního orgánu se u těch otázek, který byly krajským soudem zodpovězeny při zrušení původního rozhodnutí, přezkoumává pouze to, zda správní orgán postupoval v souladu se závazným právním názorem krajského soudu; ohledně takto vyřešených otázek totiž již „není prostor pro polemiku“ (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 12. 2020, č. j. 1 As 312/2020 - 39, bod 32; obdobně např. rozsudek ze dne 1. 9. 2010, č. j. 3 As 9/2010 - 73).*

13. Nutno zdůraznit, že v nyní souzené věci nastal poněkud odlišný stav, než jaký zde byl při prvním soudním přezkumu, protože žalovaný sice žalobci shodně jako v předchozím zrušeném rozhodnutí neudělil žalobci azyl, ale udělil mu alespoň doplňkovou ochranu a je tak nutné vážit, zda a v jakém rozsahu se závazný právní názor Krajského soudu v Hradci Králové vztahuje právě k (ne)udělení azylu. Stejně tak nelze podle přesvědčení krajského soudu ztrácet ze zřetele, že po rozhodnutí Krajského soudu v Hradci Králové došlo v Afghánistánu v srpnu 2021 k zásadním změnám, kdy hnutí Tálibán vojensky obsadilo téměř celou zemi, včetně hlavního města Kábulu a především převzalo v této zemi veřejnou moc. S ohledem na všeobecně známé okolnosti související se změnou poměrů v zemi, kdy prozápadní kábulský režim byl nahrazen hnutím Tálibán, které se z dlouholetého radikálního a násilného povstaleckého hnutí stalo takřka ze dne na den (především ve vztahu k hlavnímu městu Kábulu) vedoucí silou v zemi, je pochopitelně nezbytné pro účely řízení o udělení mezinárodní ochrany občanům přicházejícím z Afghánistánu shromáždit, zpracovat a zejména vyhodnotit co nejrychleji aktuální zprávy o zemi původu, a to mimo jiné pro zjištění, kterým skupinám ve smyslu § 12 písm. b) zákona o azylu hrozí aktuálně v zemi původu pronásledování, což pochopitelně vyžaduje více času. Za této situace se může jevit postup žalovaného, který ve sporných případech uděluje žadatelům o mezinárodní ochranu zatímně dočasnou doplňkovou ochranu, obecně jako adekvátní a přiměřený, nikoliv však v tomto konkrétním případě žalobce.
14. Žalobce totiž svůj azylový příběh nespojoval s předchozím režimem a od počátku namítal, že mu hrozí nebezpečí právě od hnutí Tálibán, a to s ohledem předchozí působení jeho otce pro režim Dr. N. a jeho odmítnutí spolupracovat s Tálibánem. Své konkrétní obavy pak žalobce pojil s bombovým útokem ze dne 7. 8. 2015, při kterém zemřela jeho matka a dvě sestry a s výhrůžným dopisem, který měl být adresován jeho otci. Z předmětného rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové se přitom podává, že by se v takovém případě o příslušnost k sociální skupině ohrožené pronásledováním ve smyslu § 12 písm. b) zákona o azylu jednat mohlo. Hradecký soud v této souvislosti akcentoval, že otci žalobce a jeho bratrovi byl v Rakousku přiznán rozhodnutím Spolkového správního soudu ze dne 25. 10. 2019 status uprchlíka a azyl a uložil žalovanému zohlednit uvedený rozsudek v dalším řízení (viz body 34 a 78 rozsudku), což žalovaný nesplnil. Předmětný rozsudek rakouského soudu je sice součástí správního spisu, ale žalovaný z něj pouze na několika částech vytrhl část reprodukované výpovědi otce žalobce (o tom, že jej údajný Tálibánec navštívil poprvé v roce 2006 a podruhé v roce 2013, kdy mu donesl jablka), čímž však závazné pokyny Krajského soudu v Hradci Králové rozhodně nesplnil. Význam rakouského rozhodnutí pro nyní přezkoumávanou věc přitom tkví právě v tom, že u rakouského soudu byl posuzován azylový příběh příbuzných žalobce vycházející ze stejného základu jako v případě žalobce (tj. předchozí aktivity otce žalobce), přitom podle obsahu spisu dospěl rakouský soud ve vztahu k pronásledování rodiny žalobce ke zcela rozdílným závěrům než žalovaný. Již proto bylo věc významné, aby se žalovaný s obsahem rozhodnutí seznámil a jeho závěry zohlednil, a to tím spíše když jej k tomu zavázal správní soud. Jakkoliv lze mít jisté pochopení pro to, že žalovaný s ohledem na změny poměrů ze srpna 2021 nerespektoval pokyny soudu ve vztahu k doporučení Vysokého komisaře OSN ze dne 30. 1. 2018, tak ve vztahu k rozsudku Spolkového správního soudu Rakouské republiky takový postup akceptovat nelze. Uvedený rozsudek

sice není pro žalovaného závazný, jakkoliv není žádoucí, aby na tak závažné téma regulované navíc na komunitární úrovni existovaly v případě jedné rodiny diametrálně odlišná rozhodnutí, bylo však povinností žalovaného se závěry rakouského soudu zabývat, seznámit se s důvody a argumenty, pro které rakouský soud shledal u příbuzných žalobce podmínky pro udělení azylu a tyto případně konfrontovat s vlastními zjištěními a závěry. Pokud by žalovaný přesto dospěl k odlišným závěrům, měl by to v rozhodnutí řádně vysvětlit. Žalovaný tímto způsobem nepostupoval a jeho rozhodnutí tak ohledně neudělení azylu žalobci vychází nadále z neúplně zjištěného skutkového stavu, což je důvodem pro jeho zrušení podle § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s. Nutno dodat, že žalobce se závěrů rakouského soudu v žalobě dovolával, a to jak pokud jde o posouzení věrohodnosti výpovědí jeho otce a bratra, tak pravosti výhružného dopisu a v tomto případě je jeho žalobní bod důvodný. Teprve na podkladě posouzení všech relevantních skutečností lze vybudovat konečný závěr o věrohodnosti žalobce a tento pak případně posoudit podle aktuálních zpráv ze země původu, zejména nakolik má skutečnost, že se původce případného pronásledování žalobce změnil z povstalecké organizace na zdroj veřejné moci, vskutku vliv na postavení žalobce a jeho obavy z pronásledování.

VI. Závěr a náklady řízení

15. Krajský soud z výše uvedených důvodů rozhodnutí žalovaného podle § 78 odst. 1 s. ř. s. v napadené části zrušil a ve zrušeném rozsahu věc podle § 78 odst. 4 s. ř. s. vrátil žalovanému k dalšímu řízení.
16. Krajský soud dodává, že nevyhověl návrhu žalobce, aby již v této fázi změnil napadené rozhodnutí a nahradil jej vlastním rozhodnutím o přiznání statusu uprchlíka žalobci a udělení azylu. Předně je třeba zdůraznit, že podle s. ř. s. je soudní přezkum správních rozhodnutí založen na kasačním principu a jakékoliv výjimky z tohoto pravidla je třeba vykládat restriktivně. Krajský soud připouští, že taková výjimka z kasačního principu může být za určitých okolností opřena o článek 46 odst. 3 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU, o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany (tzv. procedurální směrnice), podle kterého mají členské státy pro dosažení souladu s odstavcem 1 (*zaručujícímu právo na účinný opravný prostředek před soudem proti rozhodnutí o jeho žádosti o mezinárodní ochranu*) zajistit, aby účinný opravný prostředek obsahoval úplné a ex nunc posouzení jak skutkové, tak právní stránky, včetně případného posouzení potřeby mezinárodní ochrany podle směrnice 2011/95/EU, a to alespoň v řízeních o opravném prostředku u soudu prvního stupně. Soudní dvůr Evropské unie se k aplikaci uvedeného článku v rozsudku velkého senátu ze dne 29. 7. 2019, Torubarov, C-556/17, tak, že „*článek 46 odst. 3 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU ze dne 26. června 2013 o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany, ve spojení s článkem 47 Listiny základních práv Evropské unie, musí být vykládán v tom smyslu, že za takových okolností, jako jsou okolnosti dotčené ve věci v původním řízení, kdy soud prvního stupně po provedení úplného a ex nunc posouzení všech relevantních skutkových a právních okolností předložených žadatelem o mezinárodní ochranu konstatoval, že na základě kritérií stanovených ve směrnici Evropského parlamentu a Rady 2011/95/EU ze dne 13. prosince 2011 o normách, které musí splňovat státní příslušníci třetích zemí nebo osoby bez státní příslušnosti, aby mohli požívat mezinárodní ochrany, o jednotném statusu pro uprchlíky nebo osoby, které mají nárok na doplňkovou ochranu, a o obsahu*

poskytnuté ochrany musí být tomuto žadateli taková ochrana přiznána z důvodu, kterého se dovolává na podporu své žádosti, ale kdy správní nebo kvazisoudní orgán následně přijme protichůdné rozhodnutí, aniž za tímto účelem prokáže, že nastaly nové okolnosti odůvodňující nové posouzení potřeby mezinárodní ochrany uvedeného žadatele, musí uvedený soud změnit toto rozhodnutí, které není v souladu s jeho předchozím rozsudkem, a nahradit jej svým vlastním rozhodnutím o žádosti o mezinárodní ochranu, přičemž podle potřeby nepoužije vnitrostátní právní úpravu, která by mu takový postup zakazovala“. Žalovaný sice nerespektoval některé předchozí dílčí závěry uvedené v kasačním rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové, současně však nelze říci, že by již hradecký soud provedl úplné a ex nunc posouzení všech relevantních skutkových a právních okolností, naopak v podstatné části uložil toto posouzení žalovanému. Nadto od té doby došlo v zemi původu k již výše uvedeným podstatným změnám. Podmínky pro udělení azylu přímo rozhodnutím soudu proto za této situace splněny nejsou.

17. Krajský soud současně uložil žalovanému podle § 60 odst. 1 s. ř. s. povinnost nahradit žalobci náklady na právní zastoupení, a to odměnu advokáta za 3 úkony právní služby (převzetí zastoupení, účast u jednání dne 16. 5. 2022 a u vyhlášení rozsudku dne 23. 5. 2022 za poloviční sazbu) po 3 100 Kč podle § 7 bodu 5 a § 9 odst. 3 písm. d) vyhlášky číslo 177/1996 Sb. (advokátní tarif), hotové výdaje v paušální výši 900 Kč podle § 13 odst. 4 advokátního tarifu, promeškaný čas při cestě zástupkyně žalobce ke dvěma ústním jednáním z Českého Těšína do Ostravy a zpět ve výši 600 Kč podle § 14 odst. 1 písm. a) a odst. 3 advokátního tarifu a cestovní výdaje související s uvedenými cestami (139 km za obě cesty) osobním vozidlem s kombinovanou spotřebou 7,1 l BA 95/100km, při cenách dle vyhlášky číslo 511/2021 Sb. v aktuálním znění (44,50 Kč za 1 litr benzínu automobilového 95 oktanů a 4,7 Kč jako sazba základní náhrady za 1 km jízdy; částka 6 Kč podle novely 47/2022 Sb. není sazbou základní náhrady, ale průměrnou cenou pohonných hmot za 1 kilowatthodinu elektřiny), což činí celkem 1 092 Kč. Celková výše nákladů řízení, které lze v souladu s právními předpisy považovat za důvodně vynaložené k uplatňování práva, činí 10 342 Kč a v této výši uložil krajský soud žalovanému náklady řízení žalobci nahradit k rukám jeho zástupkyně v prodloužené 30 denní lhůtě od právní moci rozsudku.
18. Krajský soud dodává, že nevyhověl návrhu žalobce (jeho zástupkyně) na zvýšení advokátní odměny podle § 12 odst. 1 advokátního tarifu. Krajský soud nezpochybňuje, že se jednalo o těžkou věc, jejíž složitost byla ještě umocněna cizím prvkem a rozsáhlostí spisové dokumentace, na druhou stranu právní zástupkyně žalobce převzala zastoupení žalobce až průběhu řízení poté, kdy již byla podána žaloba, ve které byl jiným zmocněncem vymezen rámec soudního přezkumu. Po převzetí právního zastoupení žalobce již nebylo možné žalobu dále rozšiřovat o žalobní body (viz § 71 odst. 2 s. ř. s.) a soudní přezkum probíhal v nastavených mantinelech. Za těchto okolností nepovažuje krajský soud za důvodné, aby odměna za úkony právní služby poskytnuté aktuální zástupkyní žalobce byla navyšována.
19. V posledním výroku krajský soud vyslovil, že se státu nepřiznává právo na náhradu nákladů (tlumočeného), protože náklady státu spojené s přibráním tlumočnicka k tlumočení při jednání patří mezi náklady vyplývající z práva účastníka jednat před soudem ve své mateřštině (§ 18 odst. 1 o. s. ř.) a jejich náhradu nelze účastníkům uložit.

[Sem zadejte text.]

Poučení:

Proti tomuto rozsudku je **možno** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu.

Nesplní-li povinný, co mu ukládá vykonatelné soudní rozhodnutí, může se oprávněný domáhat nařízení výkonu rozhodnutí (exekuce).

Ostrava 23. května 2022

JUDr. Martin Láníček
samosoudce